

„(1) V pracovnej zmluve je zamestnávateľ povinný so zamestnancom dohodnúť podstatné náležitosti, ktorými sú:

- a) druh práce, na ktorý sa zamestnanec prijíma, a jeho stručná charakteristika,
- b) miesto výkonu práce (obec, časť obce alebo inak určené miesto),
- c) deň nástupu do práce,
- d) mzdové podmienky, ak nie sú dohodnuté v kolektívnej zmluve.

(2) Zamestnávateľ v pracovnej zmluve uvedie okrem náležitostí podľa odseku 1 aj ďalšie pracovné podmienky, a to výplatné termíny, pracovný čas, výmeru dovolenky a dĺžku výpovednej doby.“

2. Právne normy

2.1 Pôsobnosť právnych noriem

A. Porovnajte zverejnenie právnych predpisov v Zbierke zákonov SR a zverejnenie všeobecne záväzných nariadení obcí.

1) Podľa § 21 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov:

„(1) Právne predpisy, iné akty a akty medzinárodného práva sa v zbierke zákonov vyhlasujú na základe písomnej žiadosti o vyhlásenie doručenej ministerstvu spravodlivosti.

(2) Súčasťou žiadosti o vyhlásenie musí byť text právneho predpisu, iného aktu alebo aktu medzinárodného práva podpísaný oprávnenými osobami (ďalej len ‚podpísané znenie‘).

(6) Ministerstvo spravodlivosti dbá na to, aby boli právne predpisy, iné akty a akty medzinárodného práva vyhlásené v zbierke zákonov do 15 dní od predloženia žiadosti o vyhlásenie.“

2) Podľa § 6 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov:

„(1) Obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

(2) Vo veciach, v ktorých obec plní úlohy štátnej správy, môže vydávať nariadenie len na základe splnomocnenia zákonom a v jeho medziach. Také nariadenie nesmie byť

DRUHÁ KAPITOLA

ZÁKLADY PRÁVA EURÓPSKEJ ÚNIE

1. Pramene práva Európskej únie

Príklad č. 1

Prečítajte si nasledujúce výňatky z jednotlivých primárnych a sekundárnych prameňov práva EÚ a podľa ich povahy a formulácie rozhodnite, o aký prameň práva Európskej únie z hľadiska systému primárnych alebo sekundárnych prameňov ide.

Úloha č. 1

„Článok 26

1. Únia prijíma opatrenia s cieľom vytvoriť vnútorný trh alebo zabezpečiť jeho fungovanie v súlade s príslušnými ustanoveniami zmlúv.
2. Vnútorný trh zahŕňa oblasť bez vnútorných hraníc, v ktorej je zaručený voľný pohyb tovaru, osôb, služieb a kapitálu v súlade s ustanoveniami zmlúv.
3. Rada na návrh Komisie stanoví usmernenia a podmienky nevyhnutné na zabezpečenie vyváženého pokroku vo všetkých dotknutých odvetviach.“

Úloha č. 2

„Článok 19

Transpozícia

Členské štáty prijímú a uverejnia zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s [týmto prameňom práva] do 12. 6. 2007. Bezodkladne o tom informujú Komisiu a tiež o akýchkoľvek následných zmenách a doplneniach.

Tieto opatrenia budú platiť do 12. 12. 2007. Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na [tento prameň práva]. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.“

Úloha č. 3

„Článok 15

Právo dotknutej osoby na prístup k údajom

1. Dotknutá osoba má právo získať od prevádzkovateľa potvrdenie o tom, či sa spracúvajú osobné údaje, ktoré sa jej týkajú, a ak tomu tak je, má právo získať prístup

- t) autokratická   u) flexibilná
v) fiktívna   w) odvodená

1. Prvá hlava Ústavy SR

A. Definujte pojem „štát“. Uvedte tri typické znaky štátu, ktoré (podľa teórie G. Jellinka) tvoria materiálny, personálny a mocenský základ štátu.

B. Využite abecedne zoradené slová (bohatstvo, delbe, dodržiava, ideológiu, legitimize, liečivé, materiálneho, minerálnej, navonok, neukladá, občan, občanov, orgány, pečať, práva, právach, právneho, právny, priamo, spoločentiev, suverenite, súdnu, štátne, vlajku, vlastníctve, zákon, záväzky, zmlúv, zvrchovanosť) a doplňte text.

Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a ..... štát. .... (suverenita) štátu znamená, že štátna moc je nezávislá od akejkoľvek inej moci tak vo vnútri štátu, ako aj ..... (za hranicami štátu). Vonkajšími prejavmi suverenity sú ..... symboly. Ide o štátny znak, štátnu ....., štátnu ..... a štátnu hymnu. Charakteristiku Slovenskej republiky ako demokratického štátu napĺňajú najmä ustanovenia Ústavy Slovenskej republiky o ..... ľudu, legalite a ..... štátnej moci, ... a kontrole moci, základných ..... a slobodách, právnej istote a pod. Princíp ..... štátu môžeme charakterizovať ako „vládu práva“. Slovenská republika sa hlási ku koncepcii ..... právneho štátu (práva a slobody nielen deklaruje, ale zabezpečuje aj ich výkon a dodržiavanie). Štátna moc pochádza od ....., ktorí ju vykonávajú prostredníctvom svojich volených zástupcov alebo ..... Princíp suverenity ľudu deklaruje, že zdrojom štátnej moci je ..... . Z koncepcie Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že štátna moc sa člení na zákonodarnú, výkonnú a ..... . Štátne ..... môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví ... . Každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon ..... . Slovenská republika sa neviaže na nijakú ..... ani náboženstvo. Slovenská republika uznáva a ..... všeobecné pravidlá medzinárodného ..... , medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná a svoje ďalšie medzinárodné ..... . Prednosť pred zákonmi majú určité typy medzinárodných .....

....., právne záväzných aktov Európskych .....
 .... a Európskej únie. Nerastné ....., jaskyne, prírodné .....
 ..... zdroje a vodné toky sú vo ..... Slovenskej republiky. Až na určité výnimky
 Ústava Slovenskej republiky zakazuje vývoz ..... a pitnej vody.

C. V čl. 4 Ústavy Slovenskej republiky sú vymenované veci, ktoré môžu byť len vo vlastníctve Slovenskej republiky. V nasledujúcom texte zakrúžkujte veci, ktoré môžu byť len vo vlastníctve Slovenskej republiky: a) podzemné vody, b) jaskyne, c) kúpele, d) nerastné bohatstvo, e) prírodné liečivé zdroje, f) vodné toky, g) verejné vysoké školy, h) plynovody.

D. Nalistujte si zákon č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a použite § 5 na riešenie nasledujúcej úlohy. Občianka Slovenskej republiky HM uzavrela manželstvo so štátnym občanom Spojených štátov amerických PB. Ich spoločné dieťa HB sa narodilo na území Spojených štátov amerických.

Áké občianstvo (slovenské, americké alebo oboje) dieťa HB získalo? Podľa akých princípov (právo krvi, právo miesta) dieťa občianstvo nadobudlo?

E. Nalistujte si zákon č. 63/1993 Z. z. o štátnych symboloch Slovenskej republiky a ich používaní v znení neskorších predpisov a použite § 9a na riešenie nasledujúcej úlohy. V Slovenskej republike sa stalo banké nešťastie. Uvedte, či má niekto povinnosť alebo právo vyhlásiť štátny smútok.

Čo znamená vyhlásenie štátneho smútku pre orgány verejnej správy Slovenskej republiky?

F. Z koncepcie piatej, šiestej a siedmej hlavy Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že v Slovenskej republike sa uplatňuje princíp trojdelenia štátnej moci na zákonodarnú, výkonnú a súdnu moc. Ide o: 1. zákonodarnú, 2. výkonnú alebo 3. súdnu moc? K nasledujúcim písmenám priradte čísla 1 až 3 (a to aj opakovane):

- a) Ústavný súd Slovenskej republiky;
- b) prezident(ka) Slovenskej republiky;
- c) vláda Slovenskej republiky;
- d) parlament Slovenskej republiky;
- e) Najvyšší súd Slovenskej republiky;
- f) Národná rada Slovenskej republiky;
- g) Okresný súd Trnava;
- h) Krajský súd v Banskej Bystrici;

ŠTVRTÁ KAPITOLA

ZÁKLADY OBČIANSKEHO PRÁVA

1. Pojem, predmet a systém občianskeho práva

A. Doplňte nasledujúci text.

Občianske právo hmotné je....., ktoré upravnuje tieto druhy občianskoprávných vzťahov:

- a) majetkové, týkajúce sa.....;
- b) osobné (osobnostné), týkajúce sa.....;
- c) osobnomajetkové, týkajúce sa.....

B. Možno občianske právo hmotné považovať za všeobecné súkromné právo?

C. Priradte k zásade rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov správne výroky:

- a) znamená, že žiadny z účastníkov nie je druhému nadriadený;
- b) uplatňuje sa aj pri ochrane spotrebiteľa;
- c) znamená aj to, že žiadny z účastníkov nemôže druhému jednostranne zakladať právne povinnosti;
- d) znamená aj to, že žiadny z účastníkov nemôže jednostranne a autoritatívne vynucovať plnenie povinnosti druhého účastníka (v prípade sporu medzi účastníkmi je na rozhodovanie príslušný štátny orgán, spravidla súd).

D. Označte základné súčasti systému slovenského občianskeho práva:

- a) všeobecná časť;
- b) právo cenných papierov;
- c) dedičské právo;
- d) insolvenčné právo;
- e) vecné právo;
- f) rozhodcovské právo;
- g) záväzkové právo;
- h) právo nehmotných statkov;
- i) rodinné právo;
- j) európske právo.

E. Kto môže byť účastníkom občianskoprávných vzťahov?

1.1 Pramene občianskeho práva hmotného

A. Ktorý právny predpis je základným prameňom občianskeho práva hmotného?

B. Označte právne predpisy, ktoré sú prameňmi občianskeho práva hmotného:

- a) Ústava Slovenskej republiky;
- b) zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov;
- c) zákon č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov;
- d) zákon č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov;
- e) zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov.

2. Spotrebiteľské zmluvy

A. Zhodnoťte pravdivosť výrokov o spotrebiteľských zmluvách:

- a) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom;
- b) spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti;
- c) dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti;
- d) spotrebiteľskou zmluvou je len zmluva uzatvorená podľa zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“);
- e) spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať neprijateľné podmienky; ide o také podmienky, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa;
- f) ak súd určil, že konkrétna podmienka v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľná, dodávateľ je povinný prestať používať takúto podmienku v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

B. Vlastníci bytov a nebytových priestorov Stanislav Dán, bytom v XXX; Viliam Sivý, bytom v XXX; Daniel Lehotský, bytom v XXX, a František Krivý, bytom v XXX, na jednej strane uzatvorili dňa 16. 6. 2018 písomnú zmluvu o výkone správy v dome so správcom ASD., s. r. o., so sídlom v XXX na druhej strane.

Má zmluva o výkone správy uzatvorená podľa § 8a zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov charakter spotrebiteľskej zmluvy?

Príklad č. 9

Svoju obchodnú spoločnosť označíme červenými iniciálami *H&M*, a to aj napriek tomu, že ide o iniciály typické pre švédsku odevnú značku.

- 1) Ide o nekalú súťaž?
- 2) Ak áno, aká skutková podstata je naplnená? Prípadne, ktoré skutkové podstaty?

Príklad č. 10

Máme obchodnú spoločnosť, ktorej predmetom podnikania je veľkoobchod (predaj nábytku). Sídlo spoločnosti a zároveň predajné miesto má tvar modrého štvorca so žltým nápisom IKA.

- 1) Ide o nekalú súťaž?
- 2) Ak áno, aká skutková podstata je naplnená? Prípadne, ktoré skutkové podstaty?

Príklad č. 11

Na trh uvedieme reklamu na bábiku pre deti Hanku. V reklame spotrebiteľovi uvediem, že Hanka je najlepšia kamarátka s bábikou Barbie, že si požíciavajú šaty, chodia spolu na nákupy a bývajú v jednom dome.

- 1) Ide o nekalú súťaž?
- 2) Ak áno, aká skutková podstata je naplnená? Prípadne, ktoré skutkové podstaty?

Príklad č. 12

Na trh uvediem reklamu, v ktorej zdôrazním, že bábika Barbie nie je taká kvalitná ako bábika Hanka.

- 1) Ide o nekalú súťaž?
- 2) Ak áno, aká skutková podstata je naplnená? Prípadne, ktoré skutkové podstaty?

Príklad č. 13

Priemerný rádioprijímač do automobilu propagujeme pomocou snímky, na ktorej je odfotený luxusný automobil BMW X7. Na snímke plagátu uvediem text: „Ako nám to spolu sekne.“

- 1) Ide o nekalú súťaž?
- 2) Ak áno, aká skutková podstata je naplnená? Prípadne, ktoré skutkové podstaty?

U zamestnávateľa, u ktorého sa vzhľadom na povahu práce alebo podmienky prevádzky vyžaduje, aby sa práca pravidelne vykonávala v nedelu, možno dohodnúť nižšiu sumu mzdového zvýhodnenia ako podľa odseku 1, najmenej však ... % minimálnej mzdy v eurách za hodinu podľa osobitného predpisu, a to v:

- a) kolektívnej zmluve,
- b) pracovnej zmluve, ak ide o zamestnávateľa, u ktorého nepôsobí odborová organizácia a ktorý k 31. decembru predchádzajúceho kalendárneho roka zamestnával menej ako ..... zamestnancov.

Zamestnancovi patrí za nočnú prácu popri dosiahnutej mzde za každú hodinu nočnej práce mzdové zvýhodnenie najmenej v sume ... % minimálnej mzdy v eurách za hodinu podľa osobitného predpisu, a ak ide o zamestnanca vykonávajúceho rizikovú prácu, patrí mu mzdové zvýhodnenie najmenej v sume ... % minimálnej mzdy v eurách za hodinu podľa osobitného predpisu.

U zamestnávateľa, u ktorého sa vzhľadom na povahu práce alebo podmienky prevádzky vyžaduje, aby sa prevažná časť práce vykonávala ako nočná práca, možno dohodnúť, ak nejde o zamestnanca vykonávajúceho rizikovú prácu, nižšiu sumu mzdového zvýhodnenia ako podľa odseku 1, najmenej však ... % minimálnej mzdy v eurách za hodinu podľa osobitného predpisu, a to v:

- a) kolektívnej zmluve,
- b) pracovnej zmluve, ak ide o zamestnávateľa, u ktorého nepôsobí odborová organizácia a ktorý k 31. decembru predchádzajúceho kalendárneho roka zamestnával menej ako ..... zamestnancov.

Zamestnancovi patrí mzdová kompenzácia za sťažený výkon práce pri vykonávaní pracovných činností uvedených v odseku 2, ak tieto pracovné činnosti príslušný orgán verejného zdravotníctva zaradil do 3. alebo 4. kategórie podľa osobitného predpisu, a pri ich výkone intenzita pôsobenia faktorov pracovného prostredia napriek vykonaným technickým, organizačným a špecifickým ochranným a preventívnym opatreniam podľa osobitných predpisov vyžaduje, aby zamestnanec používal na zníženie zdravotného rizika osobné ochranné pracovné prostriedky.

Za každú hodinu práce patrí zamestnancovi popri dosiahnutej mzde mzdová kompenzácia za sťažený výkon práce najmenej ... % minimálnej mzdy v eurách za hodinu podľa osobitného predpisu.

Prípád č. 1 – Krátenie dovolenky

Zamestnanec Ján Slimák meškal dvadsať minút do práce. Zamestnávateľ to kvalifikoval ako závažné porušenie pracovnej disciplíny a rozhodol sa zamestnancovi krátiť dovolenku o 1 deň.

- 1) Analyzujte skutkové a právne aspekty prípadu.
- 2) Porovnajte závažné a menej závažné porušenie pracovnej disciplíny. Uveďte príklady.
- 3) Za akých podmienok môže zamestnávateľ krátiť zamestnancovi dovolenku?
- 4) Môže zamestnávateľ krátiť dovolenku aj opakovane? Čo ak by zamestnanec meškal do práce v mesiaci štyrikrát po dvadsať minút? Mohol by mu zamestnávateľ krátiť dovolenku o štyri dni?
- 5) Môže zamestnávateľ krátiť dovolenku počas práceneschopnosti zamestnanca?
- 6) Môže zamestnávateľ krátiť dovolenku počas materskej dovolenky?

5. Dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru

- A. Aké dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru rozlišuje Zákonník práce?
- B. Aké obmedzenia ustanovuje Zákonník práce pri jednotlivých typoch dohôd?
- C. Aké je daňové a odvodové zaťaženie príjmov vyplývajúcich z dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru?
- D. Skoncipujte návrh dohody o brigádnickej práci študentov z hľadiska jej podstatných náležitostí.
- E. Dokedy najneskôr môže absolvent strednej/vysokej školy mladší ako 26 rokov uzatvárať dohodu o brigádnickej práci študentov?

DEVIATA KAPITOLA

ZÁKLADY FINANČNÉHO PRÁVA

1. Charakterizujte právne odvetvie finančné právo.
2. Menujte pododvetvia finančného práva.

1. Právo finančného trhu¹⁾

A. Definujte pojem finančný trh.

B. Ako sa člení finančný trh z vecného hľadiska?

C. Doplňte nasledujúci text pomocou uvedených slov a slovných spojení: finančné nástroje, kapitálový, peňažný, s krátkodobými finančnými nástrojmi

Vzhľadom na dobu splatnosti obchodovaných nástrojov rozlišujeme trh ..... a kapitálový. Na peňažnom trhu subjekty preklenujú dočasný nedostatok finančných prostriedkov, ide teda o trh ..... (so splatnosťou do jedného roka), naopak ..... trh je zameraný na dlhodobé ..... so splatnosťou dlhšou ako jeden rok.

D. Charakterizujte pododvetvie finančného práva, právo finančného trhu.

E. Doplňte nasledujúci text pomocou uvedených slov a slovných spojení: funkciu, reguláciou, *market making*, finančnej sféry, na finančnom trhu, fungujúcich trhov.

Podnikanie ..... si vyžaduje zásahy zo strany štátu. Ide o reguláciu a dohľad nad finančným trhom. .... rozumieme určovanie pravidiel za účelom úpravy ekonomických procesov prebiehajúcich vo ..... Môžeme povedať, že regulácia predstavuje „pravidlá hry“ pre fungovanie finančného trhu. Má zabezpečiť fungujúcu súťaž ..... a zároveň má korigovať nežiaduce vedľajšie efekty ....., t. j. plní ..... tzv. *market correction*.

F. Pracujte s www.aspi.sk, vyhľadajte číslo osobitného zákona a doplňte príslušný sektor.

a) sektor finančného sprostredkovania a finančného poradenstva; b) sektor platobných inštitúcií a inštitúcií elektronických peňazí; c) bankový sektor; d) sektor trhu

---

¹⁾ Príspevok bol spracovaný v rámci projektu APVV-16-0553 „Premeny a inovácie konceptu kapitálových spoločností v podmienkach globalizácie“.